

Никифоръ отъ манастиръ Св. Спасъ и (на 15-я листъ) иеромонахъ Никодимъ „отъ Рилъския горе“.

Въ двѣ записи, безъ означение на годината (на 3-я и 4-я листъ), се споменуватъ софийските махли: „чаихъ махла“ и „алиагина махла“. Тая послѣдната съществуваше още до регулирането на София, наблизо до сегашната черква св. Седмочисленици.

Записките, за каквото сѫ подавяли (обличали) поклонниците на манастиря, повечето се отнасятъ за жито и добитъкъ, съ които обикновено е разполагалъ и тогава нашия селянинъ; така отъ 149 обличания, отнасятъ се: 57 за жито (ечникъ само веднаждъ), 36 за добитъкъ, 44 за пари, 5 за платно и дисаги и 7 за воськъ.

Житото давали въ мѣра: паница, полоіакъ, четракъ и осмакъ. Паницата, както се научихме отъ стари хора, е била отъ 16 оки жито, полоякътъ — 8, четракътъ — 4 и осмакътъ — 2 оки. Четиридесетъ паници правили едно кило = 600 оки, но като сметали паницата 15 оки. Това название паница, види се, е останало отъ българско врѣме, защото се назвало „царска паница“, сир. установена отъ държавата мѣра и за събирание на царската давнина.

Отъ добитъкъ, поклонниците давали най-повече овци (и съагнища), сetenъ идатъ: овенъ, крава, юнецъ, шиле, теле, коза, конь и кобила.

Пари давали въ: грошъ, зола, рупъ, пара, аспра (акче) и тиминъ. Зола е $\frac{3}{4}$, рупътъ $\frac{1}{4}$ отъ гроша. Грошътъ е билъ равенъ на 40 пари, парата на 3 аспри. Тиминътъ билъ френска златна монета въ стойност отъ 12 франка¹⁷⁾. Тая френска монета трѣбва да е била въ тия врѣмена много разпространена въ турското царство, защото се намери единъ сultански ферманъ отъ 1073 г. (1662)¹⁸⁾, съ който се заповѣдва на софийския кадия щото хазната да приема „тиминъ-золота“ (златния тиминъ) по 48 акчета. Излиза отъ това, че въ тия врѣмена акчето или аспрата е струвало 25 ст., парата (която имала 3 аспри) — 75 ст., а грошътъ (= 40 пари) — 3 франка. Споредъ Мијатовића¹⁹⁾, къмъ края на XVI в. въ дуката (минца) отъ 12

¹⁷⁾ Bianchi et Kieffer: Dictionnaire Tourco-Français II edit. T. I. 185.

¹⁸⁾ Г-нъ Ихчиевъ, заведуващия турските книги въ Народ. Библиотека, има добрината да ни съобщи тоя ферманъ, който е вписанъ въ теттера на софийския кадия, (останалъ отъ библиотеката на Хосревъ паша).

¹⁹⁾ Ч. Мијатовић: Пре триста година. Гласн. срп. учен. дружства. Кн. XXXVI.